Károlyi Csaba

Várd ki a végét!

Beszélgetés Radnóti Sándorral

INTERJÚ - LX. évfolyam, 12. szám, 2016. március 25.

A rendszerváltás után, nyitott kérdéssé vált, hogy hogyan lehet elutasító kritikát írni. Egy elméleti érv szólalt meg a negatív kritika ellen: az éppen felbomló különböző konszenzusok miatt azt a kérdést lehetett föltenni, hogy mi az a biztos nézőpont, ahonnan meg tudom ítélni a művet.

Művészetfilozófus, esztéta, kritikus, szerkesztő, egyetemi tanár. Lukácsistaként indult, Fehér Ferenc, Heller Ágnes, Vajda Mihály köréhez tartozott. Könyvkiadói szerkesztőként dolgozott 1969–1980 között, a ’80-as években „szellemi szabadfoglalkozású”, a demokratikus ellenzék fontos alakja, a *Charta ’77* aláírója. Tizenhárom kötete jelent meg. Az első, *A szenvedő misztikus* (1981) misztika és líra összefüggéseit vizsgálta Pilinszky költészetén keresztül. Irodalomkritikáinak, szóhasználatában bírálatainak első impozáns gyűjteménye nagy késéssel, 1988-ban jelent meg *Mi az, hogy beszélgetés?* címmel. 2010-ben két könyve véletlenül egyszerre látott napvilágot, nagyjából jelezve életművének máig alapvetően kettős, teoretikus és gyakorlati érdeklődését. A *Jöjj és láss!* a modern művészetfogalom keletkezését vizsgálja Winckelmann munkásságából kiindulva. *Az Egy és a Sok* újabb bírálatait és méltatásait gyűjti egybe, és főleg a kortárs magyar irodalomról szól. Egyes művei németül, angolul, franciául, olaszul és más nyelveken is megjelentek. 1989-től megszűnéséig, 2014-ig egyik legfontosabb szerkesztője volt a *Holmi*nak. A folyóirat és nem utolsósorban annak az ő nevével fémjelzett kritika- és tanulmányrovata 25 éven keresztül meghatározó volt a magyar szellemi életben. Az *ÉS*-nek is kedves szerzője, számos irodalomkritikája (Darvasiról, Csurkáról, Parti Nagyról, Petriről, Grosszmanról vagy Le Carréról) és számos köszöntője (többek közt György Péter, Lengyel Péter, Tarr Béla, Závada Pál méltatása) jelent meg itt. Rendszeresen ír lapunkba képzőművészekről (például Vojnich Erzsébetről, Szüts Miklósról, Megyik Jánosról, Nádler Istvánról, Váli Dezsőről), és gyakran közéleti ügyekről is (az alkotmányosságról, a „zugügyvéd-állam”-ról, az állami díjakról, a politikai költészetről, a filozófusperekről vagy a miniszterelnöki vacsorameghívás elutasításáról). 1990 óta oktató az ELTE-n, 1993 óta professzor, a napokban vonul nyugdíjba, de a doktoriskolán tanít. Jó, hogy van. Március 27-én ünnepeljük 70. születésnapját. Ez adja az apropóját ennek a beszélgetésnek. Isten éltesse sokáig!